

Mekong along Thai-Lao border has its own specific characters of fertile ecosystem, consisting of complex sub-ecosystems called in local Thai as Kaeng, Haad, Kog, Long which are habitat and spawning ground or 'home' of more than 200 fish species. Blasting these rapids means destruction of fish's house hence threatening the diversity of Mekong fish.

Home of Fish บ้านของปลา

แม่น้ำโขงชายแดนไทย-ลาว มีความสลับซับซ้อนของระบบนิเวศน์ อันประกอบไปด้วยแก่ง คก หลง ทาด ฯลฯ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัย ทากิน และวางไข่ หรือกล่าวได้ว่าเป็นบ้านของปลากว่า ๒๐๐ ชนิด หากมีการระเบิดแก่งก็เท่ากับเป็นการทำลายบ้านของปลา

ถิ่นของนกหายาก

ในฤดูแล้ง ฝู่มไม้และหาดทราย

บริเวณแก่ง ดอน และ หาด

ที่ไหลผ่านน้ำเป็นทิวอยู่อาศัยและ

ทำรังของนกที่หายากใกล้สูญพันธุ์

และมีความสำคัญต่อการอนุรักษ์

หลายชนิด อาทิ **นกกระแตงูใหญ่**

นกกระแตหาด **นกหัวโตเล็กขาเหลือง**

นกกระเต็นเฮอควิลิส และ

นกยอดทมิฬหลังดำ

Birds Habitat

In the dry season when rapids and sand bars emerge, the plants and sandbars are habitat and nesting area of some important and threatened bird species such as **Great Thick-knee**, **River Lapwing**, **Little Ringed Plover**, **Blyth's Kingfisher**, and **Jerdon's Bushchat**.

Photo by : Sophicha Thantithadapitak

Photo by : Smit Suthioultra

นกกระแตงูใหญ่ Great Thick-knee

Photo by : Sophicha Thantithadapitak

ไค เกิดในช่วงฤดูแล้งต้นปีตามแก่งและหาดหินที่น้ำไม่ลึก แสงแดดส่องถึง

ไคเป็นอาหารที่สำคัญของปลาในแม่น้ำโขง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปลากินพืช เช่น ปลาบึก

กุกกูดแล้ง ตั้งแต่ประมาณเดือนมีนาคม ชาวบ้านสองฝั่งโขงจะไดเก็บไคเป็นเวลา ๓ เดือน เพื่อเป็นอาหารและขายในตลาด สามารถทำรายได้คนละ ๓๐๐-๕๐๐ บาทต่อวัน

เมื่อต้นปี ๒๕๕๕ มีรายงานว่าชาวบ้านบริเวณเชียงแสน ถึงตอนบนของเชียงของ

ไม่สามารถเก็บไคได้เลย ขณะที่ชาวบ้านหาดโคธิ์ อ.เชียงของ สามารถเก็บไคได้เพียง ๗ วัน

จากที่ปกติเคยเก็บได้ราว ๓ เดือน และไคที่เก็บได้ก็สกปรกเนื่องจากน้ำโขงมีตะกอนมากผิดปกติ หลังจากมีการระเบิดแก่ง

ไค สาหร่ายน้ำโขง

Kai - Mekong Seaweed

Kai-Mekong Seaweed grows during the dry season on submerged rapids and rock beaches along the Mekong. *Kai* is a significant fish's food especially herbivorous fish such as the Mekong Giant Catfish. Around 3 months of the dry season, villagers along the Mekong collect *Kai* for family consumption and for sell in local market.

In 2002, villagers from Chiang Saen to upper Chiang Khong districts of Thailand reported that there has been less *Kai* to collect. At Baan Had Krai, *Kai* can be collected only for 7 days, when previously collection lasted for 3 months. The quantity of *Kai* is also declining due to the increasing water fluctuation and sedimentation.

เหลือคนสุดท้าย

ชัย สุพรรณ คนหาปลาคนสุดท้าย
ของกลุ่มคนหาปลาบริเวณท่าเรือเชียงแสน
ที่ยังคงหาปลา สมาชิกของกลุ่มต้องเลิกหาปลา
เพราะเรือหาปลาขนาดเล็กและเครื่องมือพื้นบ้าน
ไม่สามารถสู้กับคลื่นยักษ์จากเรือสินค้าของจีน
ที่มาเทียบท่าบริเวณดังกล่าวได้

The Last One

Chai Suphan is the last of his
fishing group who still fish around
Chiang Saen Port. The others
involuntarily gave up because the water
is too polluted and their small boats and
local fishing gears cannot withstand the
waves from the large ships docking in
the area.

ชีวิตของคนหาปลา

แก่งอาจถูกนิยามความหมายจากนักพัฒนาว่าเป็น "หินโสโครก" แต่สำหรับคนหาปลาผู้มน้ำโขงแล้ว แก่งคือ "บ้านหลังที่สอง" นอกจากคนหาปลาใช้แก่งในการหาปลาและเก็บพืชผักแล้ว พวกเขายังใช้แก่งพักหรือค้างแรมในยามลงหาปลา ยามว่างก็ตกแต่งเครื่องมือหาปลาตามแก่ง ชุมชนสองฝั่งโขงได้อาศัยปลาเป็นอาหารและรายได้ทางเศรษฐกิจ แต่เมื่อมีการระเบิดแก่งและการสร้างเขื่อนในจีน กระแสน้ำที่เปลี่ยนไปทำให้คนหาปลาได้น้อยลง และนั่นหมายถึงความมั่นคงทางอาหารถูกทำลาย รวมไปถึงการล่มสลายของระบบเศรษฐกิจ แบบการประมงของลุ่มน้ำโขง

Fisher Folks

For developers, rapids are just rocks that hinder navigation. But for fisher folks, these rapids have been vital, considered as their 'second home' where they fish, collect vegetables for food and rest during fishing or preparing their fishing gears. Communities along the Mekong depend on fisheries as for household consumption and income. Blasting not only causes change in water conditions and tides, it also threatens food security of communities and destroys fishery economy of the Mekong.

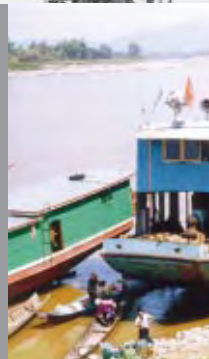
ชาวเรือ

ราวกลางเดือนเมษายนของทุกปี ชาวเรือที่เชียงของจะร่วมกันทำพิธีบูชาเจ้าพ่อผาก่านเพื่อขอให้คุ้มครองการเดินทางให้ปลอดภัยตลอดทั้งปี คนหาปลาและชาวเรือแถบนี้เรียนรู้ในการอยู่กับแม่น้ำโขงมาช้านาน แท่งจึงไม่ใช่ปัญหาในการเดินทางของคนในท้องถิ่น

Boatmen

Around mid-April, Chiang Khong boatmen gather at Pha Tan to hold a ceremony asking the Pha Tan Guardian for safe navigation all year round. For the locals, rapids are not obstacles to their navigation.

เรือจีน

ไม่เพียงแต่คลื่นสินค้าเกษตรจากจีน ดังเช่น กระเทียม สาสึ แอปเปิล เท่านั้น ที่มาตีตลาดในประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง แต่ยังมีขบวนการค้าของผิดกฎหมายของพวักลุมหลายเผ่าพันธุ์ที่อพยพเข้ามาเป็นแรงงานราคาถูก รวมไปถึงการค้าผู้หญิงข้ามชาติ และสิ่งผิดกฎหมายที่ทำได้ง่ายขึ้น

Chinese Ships

The Agreement would not only impact on the local market by allowing Chinese agricultural products to flow to the downstream countries but it would also foster illegal activities such as trafficking and drugs.

แผ่นดินที่หายไป

การระเบิดแก่งแม่น้ำโขงตอนบนทำให้น้ำเปลี่ยน และกระแสน้ำไหลเชี่ยวมากขึ้น กุดฟนปี ๒๕๕๕ ชายฝั่งโขงเกิดการทรุดตัวและพังทลายไปหลายจุด หลายครอบครัวต้องสูญเสียบ้าน บางหมู่บ้านถนนหายไป ในประเทศลาวที่บ้านดอนสวรรค์ ๑๑๓ ครอบครัว ต้องอพยพบ้านเรือน

Lost Land

August 2002, as a consequence of the rapids blasting upstream, waterways changed and flow velocity increased causing landslides and riverbanks collapses in villages along the river. Houses and streets were lost and 113 families in Baan Don Sawan, Lao PDR, were evacuated.

Seasonally-Flooded Forest

Biodiversity is said to be high in the complex ecosystem of the Mekong where seasonal-flooded plants e.g. Krai are food for fish. Some fish are endangered species such as the Mekong Giant Catfish, the biggest scaleless fresh water fish found only in the Mekong River Basin. Removing the rapids would jeopardize the biodiversity of the Mekong River Basin.

พรรณพืชน้ำ

ระบบนิเวศอันซับซ้อนของแม่น้ำโขง ลุดมไปด้วยพรรณพืชน้ำ เช่น ไคร้ ซึ่งเป็น อาหารของปลาบางชนิด บางชนิดเป็นปลา ที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่งвод เช่น ปลาบึก ปลาน้ำจืด ไม่มีเกล็ดที่ใหญ่ที่สุดชนิดหนึ่งของโลกที่พบเฉพาะ ลุ่มน้ำโขง การระเบิดแก่งเป็นอันตรายอย่างยิ่ง ต่อความหลากหลายทางชีวภาพของลุ่มน้ำโขง